

[Hanne Severinsen]

Vi har brug for hinanden, og vi har også brug for de ældre på arbejdsmarkedet. Derfor er vi glade for, at Folketinget sidste år fik vedtaget loven om delpension, som vil give mulighed for en glidende overgang til pensionisttilværelsen, en overgang som vil være mere menneskelig og mere i overensstemmelse med den enkeltes ønsker.

Når man ser på de ældres vilkår, er det imidlertid klart, at økonomien spiller en stor rolle. Et af de største problemer for pensionisterne er den udviklede og uigennemsigtige måde, hvorpå vi har fået opbygget et system af personlige tillæg, boligydelse osv., der aftrappes i takt med, at man tjener lidt ved siden af. Det betyder, at man ind imellem kan komme til at tabe penge ved en indkomstforøgelse, og det er ikke videre fremmende for opsparingen i vores samfund.

Samfundet har brug for, at nogle udskyder deres forbrug til fordel for pensionsordninger, og derfor er det nødvendigt, at vi får løst disse samspilsproblemer. Vi hilser derfor regeringens initiativ på dette område velkomment.

Samtidig vil der blive åbnet mulighed for, at de pensionister, som bor på plejehjem, selv vil kunne komme til at disponere over deres pension og selv vil kunne komme til at vælge, hvad de ønsker af faciliteter ud over den almindelige service, der altid findes på et plejehjem. Men allervigtigst er det, at der er så gode boligforhold for de ældre, at de ikke behøver at komme på plejehjem. De ældre skal have mulighed for at blive i eget hjem, så længe de ønsker det. Ikke fordi de skal sidde isoleret i en lille, kold fjerdesalslejlighed, men sådan at forstå, at der skal være et varieret boligudbud. Derfor har vi også brug for at harmonisere de finansieringsordninger, der findes i øjeblikket, så vi får en mere glidende overgang mellem de forskellige boligformer.

Plejehjem bør omdannes til centre for udgående service, som steder, hvor man, hvis der er behov for det, kan bo om natten eller være om dagen, hvor man kan have en måneds ophold, fordi man trænger til særlig pleje, og som man i det hele taget kan indrette fleksibelt efter de ældres behov; hvor man kan genoptræne sig, og hvor man kan gå til kursusvirksomhed, højskoleforedrag osv.

Hele denne omstilling til mere individuel service vil kræve meget af personalet og af beslutningstagere rundt omkring i kommuner og amter. Det vil også kræve økonomiske ressourcer, men meget kan nås ved at bruge de eksisterende på en bedre måde. Vi har alt for ofte i effektivitetens navn sørgt for alt for meget. Personalet har sørgt for at vande blomsterne; det kan fru Jensen alligevel ikke huske, mener de, og til sidst husker hun heller ikke, at det er nødvendigt.

Langsomt kan hun mindre og mindre. Hun får medicin, så hun kan sove på det rigtige tidspunkt, og så hun også kan vågne på det rigtige tidspunkt. Hun bliver en god plejehjemspatient, men hun mister sin identitet.

Folketingets socialudvalg var på et meget spændende besøg i Skævinge sidste fredag, hvor vi så, hvordan man med eksisterende midler har kunnet foretage en omstilling på ældreområdet. Det eksisterende plejehjem var blevet omdannet til individuelle beskyttede boliger. Man havde mulighed for den samme service, men eftersom man stadig væk havde en del af sin pension, havde man også mulighed for selv at vælge, hvad man gerne ville hjælpes med.

Det gladelige positive budskab var den væsentlige ændring, der var sket med dem, der boede på det, der nu var omdannet til beskyttede boliger. De eksisterende beboere var begyndt at blive mere forskellige. Det er muligt, at nogle vil synes, at det er upraktisk – specielt dem, der tænker mere i kategorier og mindre i mennesker – men det er udtryk for, at vi her er på den rette vej.

Vi har jo forskellige behov. Vi skal have lov til at falde i søvn foran fjernsynet, og vi skal også have lov til at falde i søvn kl. 1 om natten eller kl. 2 efter at have drukket noget portvin, og vi skal have lov til at vågne på forskellige tidspunkter. Vi skal have lov til at indrette os forskelligt. Vi skal ikke pådømmes at have sovemedicin. Vi skal kunne tale med personalet, hvis vi har behov for det, og vi skal også kunne tale på tværs af aldersgrænser og ikke blive hinandens klienter. På den måde bevarer vi vores identitet og selvrespekt og livsmod, og det er det, som det i første omgang handler om at sikre.

Birthe Hansen (SF):